

עליו ולסבל העל שלָהם משום
שהיא מעץ החיים, שלא תלוי
ממנה זכות וחובה ולא שכר
וענש, שהם עץ הדעת טוב ורע.
וכל דור אינו פחות מששים
רבוא, שלטונה של אותה
הנשמה. והראיה לאדם, אם הדור
יהיה זפאי, אדם יקום לרשת
נשמה מצד של חסד, ויהיו
צדיקים מצד של חסד, ומטה
להם כלפי חסד, והדור הזה יהיו
בצלי חן וחסד.

ואם לא מתנהגים בדרגתם,
שהוא הממנה על הדור ופרנסו
שיהיו חסידים, הקדוש ברוך הוא
מעביר מהם את החסד, ומשליט
עליהם הגבורה, מדת הדין, לדון
אותם כפי מעשיהם, ולא כפי
הדרגה והמולד והמזל שלהם.
וסוד הדבר הזה רמזו לנו בהגדות
והדרשות, שבארוה, משלחי רגל
השור והחמור - אלו שני
המשיחים שעתידיים לבא
בדורות הללו. אם הדור הוא חיב,
מתקיים בהם משלחי רגל השור
והחמור.

ועוד למדנו בסוד זה דבר אחר
לסמך לו, בשגם הוא בשר.
ובארנו, בשגם - זה משה, שעתידי
היה לתת תורה בדור המבול,
אלא שהיו רשעים, והקדוש ברוך
הוא גנז אותה לצדיקים. אף כף
היתה מזמנת בת שבע לדוד
מששת ימי בראשית, אלא
שאכלה פנה, ולמדנו שחטאי
האדם גורמים שלא יזכה לטובה
שמזמנת עליו מששת ימי
בראשית.

אף כף, דור טוב, מחלות רעות
שעתידות להיות, יש את מי
שמתרחק ממנו עד שמתקן
מעשיו, ומחזיר לו אבדתו. ויש
שמאבד אותו בחטאו ולא חוזר
לו לעולם, וזוהי האבדה

על דילהון, בגין דאיהי מאילנא דחיי, דלא
תליא מניה זכות וחובה, לא אגרא ולא עונשא,
דאנון עץ הדעת טוב ורע. וכל דור לית הוא
פחות משתיין רבוא שלטנותא דהיהיא נשמתא.
ואחזי לאדם אם דרא יהא זפאה, בר נש יקום
למירת נשמתא מסטרא דחסד, ויהון זפאין
מסטרא דחסד, ומטה לון כלפי חסד, ודרא
דא יהון מארי חנא וחסדא.

ואי לא מתנהגין בדרגא דילהון דאיהו ממנא
על דרא ופרנסין דילה דיהון חסידין,
קודשא בריך הוא אעבר מנהון חסד, ושלטי
עליהו גבורה מדת הדין, למידן להו פפום
עובדיהו, ולא פפום דרגא ומולדא ומזלא
דילהון. ורזא דמלה דא קא רמיזא לן בהגדות
והדרשות, דאוקמוה (ישעיה לב ב) משלחי רגל השור
והחמור, אלין תרין משיחין דעתידין למיתי
בהני דרי. אם דרא איהו חיבא אתקנים בהון
משלחי רגל השור והחמור.

ועוד אוליפנא ברזא דא מלה אחרא לסמכא
לגבה (בראשית ו ג) בשגם הוא בשר.
ואוקימנא בשגם דא משה, דעתידא הוה
למיהב אורייתא בדור המבול. אלא דהו
רשיעיא, וקודשא בריך הוא גניז ליה
לצדיקיא. אוף הכי מזדמנא היתה בת שבע
לדוד מששת ימי בראשית, אלא שאכלה פנה,
ואוליפנא דחובין דבר נש, גרמין דלא יזפי
לטובה דמזדמנא עליה למהוי מששת ימי
בראשית.

אוף הכי דרא טבא מרעין בישין דעתידין
למהוי. אית למאן דאתרחק מניה, עד
דמתקן עובדוי ואחזר ליה אבדה דילה. ואית
דאביד ליה בחובוי ולא אתחזר ליה לעולם.
והאי איהי אבדה דאתיאשו הבעלים ממנה,